

Коробович Людмила Петрівна, к.пед.н., доцент, доцент кафедри менеджменту (Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янука, м. Рівне), korobovych@gmail.com

ПЕДАГОГІЧНИЙ МОНІТОРИНГ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ Й ОСОБЛИВОСТІ МЕНЕДЖМЕНТУ В ПРИВАТНИХ ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

***Анотація.** У статті досліджено педагогічний моніторинг в системі менеджменту приватних закладів вищої освіти. Розкрито зміст та необхідність забезпечення умов успішного моніторингу результативності освітнього процесу у закладах вищої освіти. Визначено особливості, які необхідно враховувати при забезпеченні умов педагогічного моніторингу результативності освітньої діяльності в системі менеджменту приватних закладів вищої освіти. Обґрунтовано необхідність визначення базових особливостей приватних закладів вищої освіти для вироблення критеріальної основи педагогічного моніторингу.*

***Ключові слова:** моніторинг, педагогічний моніторинг, результативність освітньої діяльності, приватні заклади.*

Korobovych Liudmyla Petrivna, Ph.D in Pedagogic Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Management (Academician Stepan Demianchuk International University of Economics and Humanities, Rivne), korobovych@gmail.com

PEDAGOGICAL MONITORING OF THE EFFECTIVENESS AND FEATURES OF MANAGEMENT IN PRIVATE HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

Abstract.

***Introduction.** In the XXI century in the era of globalization and informatization of the world community, education is one of the key factors that determine the economic and intellectual potential of the state, the level of welfare of the nation and social prospects. In these conditions, the central problem of education is to improve its quality.*

***Purpose.** We see the main purpose of the article in revealing the content and the need to ensure the conditions for successful pedagogical monitoring of effectiveness of the educational process in the management system of private higher educational institutions.*

***Methods.** The paper uses general scientific methods of comparison, generalization, abstraction, hypothetical method, analogy to determine the role*

of pedagogical monitoring in the management system of private higher educational institutions.

Results. *The main difference between private higher educational institutions is the dual legal nature. On the one hand, according to the current legislation, they are higher educational institutions. On the other hand – they are business entities. As higher educational institutions, private higher educational institutions have the same structure, management system, requirements for organization of educational activities and the procedure for licensing, certification and accreditation as state higher educational institutions. As business entities, private higher educational institutions will not receive state funding and the founder (owner) independently finances the educational activities of the institution through tuition fees and equity, which is replenished through business activities in other areas.*

Based on this, control over the expenditure of funds is not carried out by the state, but by the owner. This provides certain degrees of freedom in different areas of activity.

Originality. *Modern control, which due to the instability of situations is mainly proactive, which allows to adjust actions in a timely manner to ensure the highest degree of compliance of the actual result with the programme (standard). Performing a regulatory function, it becomes a monitoring, although at the «entrance» and «exit» of the educational process remains diagnostic. Employers are the main consumers of university graduates, because it is in the real economy that the result of educational services, expressed in the knowledge and skills of graduates, can be fully manifested. Therefore, it is obvious that, when working with potential employers, higher educational institutions should determine which characteristics of graduates are most important to them.*

Conclusion. *Summarizing the results of the study, we can conclude that in the management system of private educational institutions, pedagogical monitoring is carried out as a kind of control function. Performing functions is the basis for developing a criterion basis for pedagogical monitoring. This should be taken into account the basic features of private higher educational institutions, which are listed above and which can be further detailed. These features must be taken into account when providing conditions for pedagogical monitoring of effectiveness of educational activities in the management system of private higher educational institutions. The investigation results need further study.*

Keywords: *monitoring, pedagogical monitoring, effectiveness of educational activities.*

У XXI столітті в епоху глобалізації та інформатизації світової спільноти, освіта висувається в ряд ключових чинників, що визначають економічний та інтелектуальний потенціал держави, рівень добробуту нації та соціальні перспективи людини. У цих умовах центральною проблемою освіти є підвищення її якості.

Упродовж останніх років спостерігається тенденція зміни пріоритетів в сучасному управлінні закладом вищої освіти (ЗВО). Якщо до недавніх часів управління було спрямовано на підтримку функціонування ЗВО, то нині відбувається переорієнтація на створення умов для його розвитку. Розвиток відбувається через низку змін. Тому на сьогодні загальноновизнаним є необхідність свідомого управління змінами за допомогою науково обґрунтованого механізму передбачення, регулювання, пристосування до мінливих зовнішніх умов діяльності вищих закладів освіти. Одним з механізмів управління ЗВО є відстеження результативності освітнього процесу в системі менеджменту. Однією з найважливіших завдань підвищення ефективності вищої освіти є розробка теоретико-методологічних основ якісного педагогічного моніторингу результативності діяльності ЗВО.

Аналіз наукової літератури свідчить про те, що досліджувана проблема розглядається вченими з різних аспектів: забезпечення ефективності навчального процесу вищої школи досліджувалося А. Алексюком, В. Безпальком та ін.; модульно-рейтингової системи стандартизованого контролю та педагогічного аналізу – В. Бондарем, І. Зязюном та ін.; педагогічного менеджменту – В. Масловим, В. Симоновим; стратегічного менеджменту та управління за цілями – Г. Дмитренком; критеріальний апарат оцінювання якості знань визначили В. Кальней, Н. Кузьміна та інші дослідники; основи вимірювання результативності діяльності педагогічних працівників розробляються Г. Дмитренком та В. Олійником, організацію поточного відслідковування системи набутих знань, умінь і навичок учнів досліджували В. Аванесов та ін.; оцінювання навчальних програм – Д. Кемпбелл та ін.; управління якістю освіти – М. Поташник; управління якістю освіти на основі нових інформаційних технологій – Д. Матрос, Д. Полев, Н. Мельникова та ін.; удосконалення організації освітнього процесу – Л. Мойсеєва та ін. та ін.; теоретичні основи моніторингу – О. Локшина; управління якістю освіти – вчені С. Воровщиков, Д. Матрос, Н. Мельникова, Д. Полев, М. Поташник, Д. Татяненченко; удосконалення організації освітнього процесу – Л. Мойсеєва; педагогічний моніторинг освітнього процесу – А. Белкін, Н. Жукова; О. Ляшенко визначив концептуальні засади моніторингу якості освіти, рівні функціонування цієї системи та етапи проведення моніторингових обстежень. Зазначене вище засвідчує, що різні аспекти моніторингу вивчали зарубіжні та вітчизняні науковці.

Проте нині недостатньо досліджень, у яких би розглядалася роль педагогічного моніторингу в системі менеджменту приватного ЗВО для отримання об'єктивних даних про стан освітнього процесу та забезпечення його результативності шляхом поетапного відстеження та поточного регулювання.

Метою нашої статті є розкриття змісту та необхідності забезпечення умов успішного педагогічного моніторингу результативності освітнього процесу в системі менеджменту приватного ЗВО.

Фактором збереження і розвитку інтелектуального потенціалу в країні є якість освіти як універсальна соціально-педагогічна категорія, що визначає актуальність формування соціальних і освітніх компетентностей у студентів відповідно до потреб і очікувань суспільства і необхідність розробки адекватної системи моніторингу як системного способу управління розвитком освітнього процесу. Моніторинг якості освіти – це система збору, аналізу, відстеження і корекції, зіставлення результатів спостереження для обґрунтування стратегії і прогнозу розвитку. Це спосіб інтелектуальної підтримки інноваційних процесів в педагогічній практиці. Педагогічний моніторинг в освітніх системах розглядається як система тривалого, безперервного, об'єктивного спостереження і контролю за процесом відповідності пропонованих засобів, методів, форм навчання і розвитку освітньої компетентності.

В наш час педагогічний моніторинг є дієвим механізмом управління якістю освіти. Основними його принципами є: об'єктивність, послідовність, систематичність, науковість, комплексність, гласність. Основними функціями – діагностична, спрямовуюча, мотиваційно-стимулююча, нормативно-інформаційна, освітньо-розвиваюча, виховна, оцінна, аналітична, корекційна і прогностична. Ключовими позиціями в здійсненні моніторингу є відстеження та оцінювання результату. Відстеження результату – це бачення того, наскільки йде просування до цілей; погодинний контроль за діяльністю для досягненні цілей; процес систематичного зняття показників; система спостереження і вивчення діяльності за певними критеріями. Оцінювання результату – це зіставлення отриманих результатів з передбачуваними або заданими; співвідношення результатів відстеження з критеріями; якісний аналіз діяльності щодо цілей.

Об'єктами оцінювання у ЗВО можуть бути, наприклад, знання понять, фактів, законів, теорій; прикладні знання, вміння, навички; здібності. Предметом оцінювання може бути: відповідність знань, умінь і навичок програмі навчання, відповідність досягнень студентів нормативним результатами; рівень і якість виготовлення продукту діяльності; майстерність, культура, техніка виконання; ступінь самостійності в набутті знань; розвиток творчих здібностей студента та ін. Метою педагогічного моніторингу результативності освітнього процесу в системі менеджменту у ЗВО є інформаційно-аналітичне забезпечення прийняття управлінських рішень учасниками освітнього процесу, спрямованих на узгодження дій та відносин між ними для досягнення запланованих результатів освітнього процесу у ЗВО.

У процесі створення системи педагогічного моніторингу результативності освітнього процесу необхідно враховувати, що його оцінювання, насамперед, не зводиться тільки до тестування знань студентів (хоча це і залишається одним з показників якості освіти); по-друге, воно має здійснюватися комплексно, з урахуванням усіх аспектів навчально-виховного процесу.

Дотримуючись зазначених вище положень, можна гарантувати отримання об'єктивних даних про стан навчального процесу та забезпечити його результативність на основі поетапного відстеження та поточного регулювання [1].

Нині соціальна ситуація висуває на передній план особистість, яка вмє адаптуватися в умовах, що змінюються, особистість соціально компетентну. У процесі становлення такої особистості значна роль може бути відведена університетській освіті, що озброює людину не сумою знань навчальних предметів, а цілісною культурою, яка дає свободу для самовизначення особистості. А таку свободу самовизначення може забезпечити тільки гарна, якісна освіта. У зв'язку з цим питання якості освіти, її результативності набуває особливої значущості. Найбільш дієвим механізмом управління якістю освіти є педагогічний моніторинг.

З точки зору управління, кожна система може бути структурована на суб'єкт та об'єкт управління. До суб'єктів відносяться ті, хто організує процес управління (наприклад, ректор, проректори, декани, завідувачі кафедрами, викладачі), а до об'єктів – ті, на кого спрямовано це управління (студенти, викладачі). Основними структурними одиницями управління виступають: людина-людина – викладач-студент, людина-група – викладач-навчальна група, група-колектив-людина – кафедра-навчальна група-студент, тощо. Необхідно відмітити, що при ієрархічній структурі управління одна й та саме людина може бути одночасно, як об'єктом управління (по відношенню до керуючих органів, осіб), так й суб'єктом управління (по відношенню до керованих органів, осіб). Тому при організації управління у вищому закладі освіти необхідно враховувати цю специфіку соціально-педагогічних систем.

Система освіти завжди реагує на зміни в соціально-економічному та культурному житті суспільства. Кожному періоду розвитку суспільства відповідає свій рівень розвитку теорії навчання, у якій домінує якась конкретна парадигма організації освітнього процесу, що враховує всі цілі закладу, також і ті, що змінилися.

Сучасний освітній процес – це цілісна багатогранна система, яка потребує постійного аналізу. На підставі аналізу цієї системи визначаються шляхи її розвитку. При цьому ця система повинна розглядатися як сукупність елементів, які знаходяться у взаємозв'язку. На сьогодні, у педагогіці виділяють чотири рівні організації освітнього процесу.

Перший рівень – теоретичний. Він передбачає уявлення освітнього процесу як системи, в усіх взаємозв'язках його структурних компонентів. Провідна роль на цьому етапі відводиться викладачеві. Виявляється це через його професійну підготовленість та готовність здійснювати викладацьку діяльність. Ролі студента на цьому етапі, майже, не відведено місця. Тому забезпечення навчального закладу фахівцями відповідного рівня є важливим фактором забезпечення результативності навчання.

Другий рівень – це рівень формування концепції навчального закладу. Формування проекту навчальних дисциплін (програм) через розробку відповідного навчального плану. Через нього здійснюється відбір та управління змістом навчання у вищому навчальному закладі. Відбір змісту відбувається з урахуванням таких основних напрямів: задоволення освітніх потреб студентів, замовлення сфери виробництва (бізнесу), забезпечення державного замовлення на рівень підготовки спеціалістів. Тобто, на даному рівні відбувається конкретизація першого – теоретичного рівня. На другому рівні провідна роль відводиться керівникам навчального закладу. Якісна розробка концепції закладу та створення навчального плану необхідно здійснити на основі проведених маркетингових досліджень.

Третій рівень – це створення проекту безпосередньо освітнього процесу у вигляді його планів на рік. Безпосередньо реалізацію цього рівня здійснюють декани, завідувачі кафедр, викладачі. Відбувається планування змісту освіти на рік через структурування навчального матеріалу. Для цього з кожного навчального курсу виділяються стрижневі лінії, тобто наукові проблеми, що лежать в основі навчального курсу.

Четвертий рівень – це безпосередньо реалізація перших трьох рівнів через здійснення навчального процесу. Особливістю взаємодії всіх рівнів є те, що кожний попередній забезпечує успішність наступного, його спрямованість та якість. На цьому рівні провідною є взаємодія викладача та студента щодо опанування змісту освіти. Відбувається стимулювання пізнавальної діяльності студентів через використання системи методів, прийомів, застосування відповідних педагогічних технологій тощо.

Результатом освітнього процесу у закладі вищої освіти є підготовка фахівця з вищою освітою. Це можливо тільки за умови адекватної взаємодії викладача та студента. Про ефективність навчання судять, насамперед, за результатами, за тими змінами і новоутвореннями, які формуються в процесі керованої навчально-пізнавальної діяльності.

Поняття результативності та ефективності в сфері освіти має свої еквіваленти в поняттях академічної успішності та навчальної успішності.

Для ЗВО результат виступає, насамперед, у формі професійно і соціально значущих якостей особистості фахівця, що випускається нею – все те, що визначає його професійну компетентність та майстерність.

Результативність або продуктивність є лише одним з універсальних критеріїв оцінки успішного функціонування будь-якої соціальної системи управління. Іншим таким універсальним критерієм оцінки ефективності соціального управління в різних джерелах називається задоволеність роботою членів соціальної організації. Діє цей критерій і в сфері освіти.

Критерій задоволеності у ЗВО знаходить своє вираження в професійній спрямованості студента, яку слід розглядати як відношення його до обраної спеціальності або професії, яка виступає кінцевою метою навчання.

У складі мотиваційно-цільової основи навчання додатковими критеріями, крім рівня професійної спрямованості, є рівень навчальної мотивації, що виражає систему відносин до навчання, який виступає в якості засобу досягнення професійних цілей навчання, а також рівень ставлення студентів до різних навчальних дисциплін, які представляють предметний зміст майбутньої професійної діяльності.

Усі названі змістовні критерії оцінки ефективності навчання у ЗВО (загальна і професійна компетентність, професійна спрямованість і навчальна мотивація, активність, самостійність, творчість, самоврядування) відносно незалежні, але разом з тим взаємопов'язані багатозначними відносинами. Ця єдність різноманітних змістовних критеріїв оцінки результатів навчання знаходить своє вираження в такому інтегральному, формалізованому та єдиному для всіх навчальних закладів критеріїв, як академічна успішність або просто успішність.

Успішність оцінюється показником, що відображає ступінь збігу фактичного і запланованого результату. Цей показник визначається за допомогою педагогічної оцінки, вираженої в числовій формі – у позначці.

Важливим етапом процесу навчання є оцінювання реального результату та зіставлення його із запланованим для наступного коригування. Це здійснюється за допомогою визначення рівня навчальних досягнень студентів, успішності вирішення поставлених завдань, і дає змогу виділити резерви успішного досягнення мети навчання.

Заздалегідь заданий результат діяльності, спрямований на перетворення дійсності відповідно до усвідомленої потреби, складає мету навчання. Отже, для якісної реалізації процесу учіння студенту необхідно чітко уявити, чого треба досягти, тобто запрограмувати кінцевий результат. Це досягається постановкою конкретної мети, яка є усвідомленим бажаним результатом. Якщо мета зрозуміла або створена самим студентом, то йому легше планувати досягнення мети. Тому процес формування мети є важливим у навчанні.

Кожна соціально-педагогічна система має мету, кожна мета викликає організацію, яка в свою чергу відтворює систему. Але звертається увага на те, що при побудові зв'язків виникає питання: як реально, при допомозі яких дій можливо досягти поставленої мети. Досягнення максимально наближеного до мети результату – це забезпечення якості, або результативності навчального процесу. У дослідженнях науковців особливо підкреслюється, що управління освітнім процесом, яке здійснюється на засадах застарілих механізмів, погіршує результативність та ефективність інновацій, що впроваджуються в педагогічний процес [2, с. 56].

Сучасний компетентнісний підхід в освіті орієнтується на засвоєння знань, вмій, навичок, формування компетентностей, завдяки яким особистість може діяти відповідно до навчальної або життєвої ситуації. Високий рівень компетентності передбачає високий рівень розуміння певної предметної області. Компетентнісна освіта орієнтується більше на практичні результати,

досвід майбутньої професійної діяльності, ніж на обсяг знань, а це обумовлює принципові зміни в організації навчання [3].

Моніторинг в освіті – категорія педагогічна й управлінська, оскільки він не копіює загальні положення теорії інформації, а переводить їх на мову педагогіки, психології і управління. Соціальна сутність освітнього моніторингу визначається тим, що саме він слугує головним засобом контролю й обліку передавання соціального досвіду (змісту освіти) новим поколінням [4, с. 8].

Об'єктом педагогічного моніторингу є результати навчально-виховного процесу та засоби, які використовуються для їх досягнення. Дослідники характеризують педагогічний моніторинг і «як процес безперервного науково-прогностичного спостереження за станом, розвитком педагогічного процесу з метою оптимального вибору освітніх цілей, завдань і засобів їх вирішення» [5]. Те, що отримано у завершенні будь-якої діяльності, називається результатом. Результат може виступати в ролі показника якості процесу. Результативність навчального процесу визначає значення інтегрального показника якості його здійснення і складається з забезпечення відповідних умов, якості викладання й учіння та відповідності випускника ринковим вимогам.

Вивчення проблеми моніторингу в педагогіці дозволяє структурувати це поняття, виділяючи в ньому дві такі складові частини: по-перше, діагностику зі своїми методами збору і аналізу інформації про об'єкт дослідження і, по-друге, організаційні заходи, що забезпечують хід і ефективне виконання спостереження, а також діагностичних і контролюючих функцій [6, с. 277].

Тому для виокремлення критеріальної бази моніторингу результативності освітнього процесу приватного ЗВО ми будемо керуватися поняттям «якість освітнього процесу» та особливостями менеджменту приватного ЗВО. Особливості менеджменту приватного закладу вищої освіти доцільно розглянути зараз для виокремлення відповідних особливостей освітнього процесу в цьому закладі.

Аналіз наукових праць свідчить про те, що основною відмінністю приватних ЗВО є подвійна юридична природа [7, с. 151]. З одного боку, вони за чинним законодавством є закладами вищої освіти. З іншого – суб'єктами підприємницької діяльності. Як заклади вищої освіти, приватні ЗВО мають таку ж структуру, систему управління, вимоги до організації освітньої діяльності й порядку ліцензування, атестації та акредитації, що й державні заклади вищої освіти. Як суб'єкти підприємницької діяльності, приватні ЗВО не отримують державного фінансування й засновник (власник) самостійно фінансує освітню діяльність закладу за рахунок плати за навчання й власного капіталу, який поповнюється через підприємницьку діяльність в інших сферах.

Виходячи з цього, контроль за витратою грошових коштів здійснюється не державою, а власником. Це забезпечує певні ступені свободи в різних напрямках діяльності:

1) в адресному розподілі коштів саме на ті ділянки ЗВО, розвиток яких відповідає вимогам ринкової економіки, що робить заклад конкурентоздатним на ринку освітніх послуг;

2) у формуванні більшої відкритості приватних ЗВО, що виражається у:

– розширенні міжнародних зв'язків, можливістю самостійно здійснювати обмін досвідом із зарубіжними партнерами;

– укладанні різних угод про науково-технічну й творчу співпрацю з академічними науковими установами, управлінськими структурами;

– створенні науково-навчальних та виробничих комплексів, лабораторій;

– установленні зв'язків із засобами масової інформації батьками, громадськістю для реклами, створення умов більш повного задоволення освітніх потреб населення та підвищення власного іміджу тощо;

– орієнтації освітньої діяльності на ринок праці та ринок освітніх послуг для більшого попиту серед тих, хто навчається або хоче навчатися;

3) у забезпеченні мобільності приватних закладів щодо створення адаптивних організаційних структур, які швидко реагують на зміни в оточенні, підсилюючи життєздатність закладу в мінливому ринковому середовищі;

4) у здійсненні диверсифікованості приватних ЗВО, що є атрибутом ринкових стосунків;

5) у запровадженні новітніх технологій навчання:

– розвиток інтерактивних форм і методів, у т.ч. дистанційного навчання;

– використання мультимедійних проєкторів, відповідних інформаційних технологій та комп'ютерної техніки;

6) у зміні акцентів ціннісних орієнтацій випускників:

– бажання стати висококваліфікованими фахівцями в обраній сфері діяльності для набуття конкурентоздатності на ринку праці;

– можливість стати культурною, високоосвіченою людиною;

– бажання отримати цікаву роботу, цікаве коло спілкування;

– орієнтація на активне діяльне життя та самореалізацію;

7) у формуванні якості кінцевого продукту діяльності ЗВО: конкурентоздатного випускника – носія новітньої культури ринкових відносин [7, с. 20–21].

Виходячи з наведеного вище, зазначимо, що управлінська система приватного закладу вищої освіти має здійснювати психолого-педагогічний, організаційний вплив на учасників освітнього процесу для загального й спеціально-професійного розвитку їх особистості. Загально визначені функції менеджменту: планування організація, мотивація і контроль, – у системі педагогічного менеджменту набувають соціального значення.

Менеджмент у приватному ЗВО відносно освітнього процесу включає:

1) планування його здійснення (розклад занять) та змісту освіти відповідно до вимог Болонського процесу (модульно-рейтингова система), ін.;

2) організацію здійснення освітнього процесу, що для закладу вищої освіти передбачає:

– прийом абітурієнтів та формування навчальних груп;

- забезпечення викладання навчальних дисциплін кваліфікованими науково-педагогічними кадрами;
- створення бібліотечного фонду на паперових й електронних носіях, доступу до Internet- мережі;
- розробку науково-методичних комплексів для кожної дисципліни, враховуючи можливість її вивчення у самостійному та дистанційному режимах;

3) мотивацію навчання, що, як вже зазначалося, полягає в прийнятті студентами цільових установок навчання і на цій основі розробки його мети як заздалегідь спланованого, запрограмованого результату. Чим вище вмотивованість навчання студентів, тим якісніше підготовка майбутніх фахівців. Тому мотивація може викликатися через стимулювання та спонукальні дії з боку викладачів з подальшою їх трансформацією у внутрішні потреби студентів.

4) сучасний контроль, який має через нестабільність ситуацій переважно випереджувальний характер, що дає змогу вчасно відкоригувати дії для забезпечення найбільш високого ступеня відповідності реального результату запрограмованому (стандарту). Виконуючи регулюючу функцію, він перетворюється у моніторинг, хоча на «вході» і «виході» освітнього процесу залишається діагностуючим. У найбільшій мірі споживачами випускників ЗВО є роботодавці, оскільки саме в сфері реальної економіки повною мірою може проявитися результат освітньої послуги, виражений у знаннях і вміннях випускників. Тому очевидно, що, співпрацюючи з потенційними роботодавцями, ЗВО повинні визначати, які характеристики випускників для них найбільш значимі. Разом з тим, зараз не всі роботодавці в стані об'єктивно й кваліфіковано формулювати власні вимоги до випускників. Тому маркетинг на ринку потенційних роботодавців повинен бути активним, тобто не тільки вивчаючим, але й формуючий попит на майбутніх випускників. У результаті буде отриманий ряд побажань (вимог) підприємств[8].

Узагальнюючи результати проведеного дослідження, можна зробити висновок, що в системі менеджменту приватних закладів вищої освіти педагогічний моніторинг здійснюється як різновид функції контролю. Виконання інших функцій складає підґрунтя для вироблення критеріальної основи педагогічного моніторингу. При цьому мають враховуватися базові особливості приватних ЗВО, які перелічені вище і які можуть ще більше деталізуватися. Ці особливості необхідно враховувати при забезпеченні умов педагогічного моніторингу результативності освітньої діяльності в системі менеджменту приватних ЗВО. Результати досліджень потребують подальшого вивчення.

Список використаних літературних джерел

1. Коробович Л. П. Забезпечення педагогічних умов успішного моніторингу результативності навчального процесу у ВНЗ. *Народна освіта*. 2012. № 1. URL: <http://www.narodnaosvita.kiev.ua/> (дата звернення: 12.06.2020).
2. Горб В. Г. Теоретические основы мониторинга образовательной деятельности. *Педагогика*. 2003. № 5. С. 10–14.
3. Марцева Л. А. Мониторинговые исследования как механизм оценивания качества образования. *Вектор науки Тольяттинского Государственного Университета: Серия: Педагогика, психология*. 2013. № 1 (12). С. 144–147.
4. Лукіна Т. Моніторинг в освіті. Створення та функціонування системи моніторингу якості освіти. *Управління освітою*. 2005. № 4 (100). С. 1–15.
5. Локшина О. І. Моніторинг якості освіти: світовий досвід. *Педагогіка і психологія*. К., 2001. № 1. С. 108–116.
6. Ямалтдинова (Семенова) Д. Г. К вопросу о мониторинге в системе. *Альманах современной науки и образования: Педагогика, психология, социология и методика их преподавания: в 2 ч. Ч. 2*. Тамбов: «Грамота», 2008. № 4 (11). С. 277.
7. Корольов Б. Приватна вища школа на шляху інновацій. *Вища освіта України*. 2006. № 1. С. 18–22.
8. Левшина В. В., Зіненко В. К., Бука Э. С., Харін В. Ф. Формування системи менеджменту якості вузу. URL: <http://www.quality21.ru> (дата звернення: 12.06.2020).

References

1. Korobovych L. P. (2012) Zabezpechennia pedahohichnykh umov uspishnoho monitorynhu rezultatyvnosti navchalnoho protsesu u VNZ. *Narodna osvita (People's education)*, 1, URL: <http://www.narodnaosvita.kiev.ua> (Last accessed: 12.06.2020) (In Ukrainian).
2. Gorb V. G. (2003) Teoreticheskye osnovy monitoringa obrazovatelnoy deyatelnosti. *Pedagogika (Pedagogy)*, 5, 10–14 (In Russian).
3. Martseva L. A. (2013) Monitoringovyе issledovaniya kak mekhanizm otsenivaniya kachestva obrazovaniya. *Vektor nauki Tolyattinskogo Gosudarstvennogo Universiteta: Seriya: Pedagogika, psihologiya (Science Vector of Togliatti State University: Series: Pedagogy, Psychology)*, 1 (12), 144 (In Russian).
4. Lukina T. (2005) Monitorinh v osviti. Stvorennia ta funktsionuvannia systemy monitoryngu yakosti osvity. *Upravlinnia osvitoiu (Education Management)*, 4 (100), 1–15 (In Ukrainian).
5. Lokshina O. I. (2001) Monitorinh yakosti osvity: svitovyi dosvid. *Pedahohika i psikhohihiia (Pedagogy and Psychology)*, 1, 108 (In Ukrainian).
6. Yamaltdinova (Semenova) D. G. (2008) K voprosu o monitoringe v sisteme obrazovaniya. *Almanakh sovremennoy nauki i obrazovaniya: Pedagogika, psikhologiya, sotsiologiya i metodika ikh prepodavaniya: v 2 ch. (Almanac of Modern Science and Education: Pedagogy, Psychology, Sociology and Methods of their Teaching: at 2 parts)*, 4 (11), 277 (In Russian).
7. Koroliiov B. (2006) Privatna vyshcha shkola na shliakhu innovatsii. *Vishcha osvita Ukrainy (Higher Education in Ukraine)*, 1, 18 (In Ukrainian).
8. Levshyna V. V., Zinenko V. K. Buka E. S., Kharin V. F. Formuvannia systemy menezhmentu yakosti vuzu. URL: <http://www.quality21.ru> (Last accessed: 12.06.2020) (In Russian).

Стаття поступила в редакцію 24.06.2020 р.